

CaritasNYT

#1 marts 2026

Fasteindsamling 2026:
Hjælp gadebørn i Georgien
tilbage i skolen

Caritas
Danmark

Redaktør/ansvarshavende

Peter Christian Rude
pcr@caritas.dk

Forsidebillede

Caritas Georgien

Bagsidebillede

Caritas Georgien

Grafisk design

Rasmus Eckardt

Tryk

Stenby Tryk A/S

Trykoplæg: 1.669

ISSN: 13978578

Redaktionen af Caritas Nyt #1
blev afsluttet den 9. februar 2026

Udgivelse

Caritas Nyt sendes til alle Caritas' bidragydere og samarbejdspartnere.
Adresseændring eller afmelding:
caritas@caritas.dk eller tlf. 38180000
Caritas' kontonummer: 7132 2319477

Udgiver

Caritas Danmark
Gammel Kongevej 15, 3
1610 København V.
E-mail: caritas@caritas.dk
Generalsekretær:
Maria Krabbe Hammershøj
Bestyrelsesformand:
Stine Rørbæk Møller

Læs mere om Caritas Danmark:
caritas.dk

Caritas Danmark arbejder solidarisk for og med mennesker med henblik på at fjerne nøden og dens årsager. Caritas Danmark er medlem af Caritas Internationalis (CI) – Den katolske Kirkes humanitære organisation for udvikling og nødhjælp. 162 nationale Caritas-organisationer er medlemmer af CI.

Kære læser

Hvordan kunne det gå så galt? Den følelse er vi nok mange, der sidder med. For det er svært at begribe, at den regelbaserede verdensorden, som vi siden afslutningen på 2. verdenskrig har forladt os på, så hurtigt skulle komme under afvikling. Principper om fred, retfærdighed og det fælles bedste bliver groft, systematisk og helt åbenlyst tilsidesat for nogle stormagters snævre egeninteresser. Væk er den optimisme, der for blot 10 år siden fyldte mange af os i kølvandet på indgåelsen af de store internationale aftaler om klimaet og planetens fremtid.

Man får lyst til at spørge sig selv, om det i 2026 overhovedet giver nogen mening at tro på, at vi sammen kan skabe en bedre verden.

For mig ligger svaret ikke desto mindre ligefor: ja, det giver mening. I en virkelighed, hvor magt i stigende grad synes at gå forud for ret, har vi som en del af kirken et særligt ansvar for at insistere på kærlighedens plads i verden. Det er som bekendt ikke en løsning at lade sig nedsænke i en tilstand af ligegyldighed. Vi er hver især kaldet til at gøre en forskel for vores næste og vores samfund.

Derfor glæder det mig, at vores bagland så generøst og vedholdende støtter vores indsatser for nødlidende verden over. Det er ikke kun vores genkommende indsamlinger i forbindelse med advent og faste, samt den årligt tilbagevendende Caritas-kollekt, der nyder bred opbakning. Hver måned er der mennesker, der giver et fast bidrag til vores generelle arbejde, ligesom vi løbende modtager penge til vores hjælpearbejde i Ukraine og Gaza. Det giver håb om varig og positiv forandring. Og det giver også, nok så vigtigt, trøst til vores lokale partnere at vide, at der fortsat er nogen, der tænker på dem.

Dette sidste element kan ikke undervurderes, og lad mig derfor skynde mig at sige, at solidariteten også går den anden vej: altså at vores partnere også tager del i vores sorger og bekymringer. I begyndelsen af året, da presset fra USA om en overtagelse af Grønland var allerstørst, modtog jeg en mail fra en Caritas-partner i en særlig betændt del af verden, hvor de ellers har deres egne, meget alvorlige problemer at slås med. Alligevel forsikrede han mig om, at de også bad for fred i Grønland og respekt for landets suverænitæt. Som han, med et citat fra Paulus, skrev: "Lider én legemsdel, så lider også alle de andre."

Det kan godt være, at de vanlige internationale strukturer er ved at forvitte. Men kærlighedens strukturer, de består. Det oplever vi dagligt i vores arbejde.

Af hjertet tak for din støtte og med ønsket om en velsignet fastetid

Maria Krabbe Hammershøj

Generalsekretær,
Caritas Danmark

Køb et påskelys – og støt årets fasteindsamling

Indtægterne fra salget går til at sikre skolegangen for socialt udsatte børn i Georgien.

Højt påskelys: 75 kr.

Bredt påskelys: 75 kr.

Ægformet påskelys: 69 kr.

Du kan købe påskelysene i de katolske sogne eller bestille dem hos os ved at sende en mail til kampagnekoordinator Linda Maria Palm-Nielsen på Imp@caritas.dk.

Det er både muligt selv at afhente påskelysene på sekretariatet og at få dem tilsendt mod porto.

Vær med til at sikre skolegangen for udsatte børn i Georgien

Mange børn fra fattige familier i Georgien forlader skolen i utide. Fasteindsamlingen i år går til at sikre, at børnene kommer tilbage på skolebænken.

I lyset af Ruslands krig i Ukraine har Georgien i løbet af de seneste år fået stadig større opmærksomhed som et land i EU's nærområde. Fokus har især været på demokratiske rettigheder, borgernes mobilisering og den politiske situation. Men for at sikre en bæredygtig udvikling af landet er det også vigtigt at have blikket rettet mod den næste generation. Virkeligheden er nemlig den, at selv om den samlede fattigdom i Georgien er faldende, er der stadig mange børn i landet, der lever i fattigdom. Faktisk er børnefattigdommen på 12,1 %, hvilket er højere end det generelle fattigdomsniveau.

De vanskelige sociale forhold, som børnene for en stor dels vedkommende vokser op under, øger risikoen for skolefrafald. Såvel i byerne som på landet er der mange, der forlader skolen i utide. Det får langsigtede negative konsekvenser for børnene, der uden en uddannelse forbliver fastlåst i en fattigdomsspiral. De allermest sårbare ender på gaden, hvor de kan blive udsat for vold og udnyttelse. Egentlig burde det slet ikke være muligt at droppe ud af skolen, da skolegangen i Georgien er gratis og obligatorisk.

Men staten mangler ressourcer til at opsøge og støtte de børn, der fra den ene dag til den anden ikke længere er at finde på skolebænkene.

Skoler på hjul

I den forbindelse har en civilsamsfundsorganisation som Caritas en vigtig rolle at spille. Igennem mange år har Caritas Georgien haft fokus på at sikre sikkerheden, trivslen og adgangen til uddannelse for udsatte børn i landet. Med midlerne fra fasteindsamlingen vil vi bidrage til, at de kan opskalere deres indsats. En af måderne, som de når ud til målgruppen på, er med såkaldte mobile skoler, der er lastet med skoletavler og læringsmateriale, der medvirker til, at børnene lærer at læse, skrive og regne. Det er forhåbningen, at disse skoler på hjul på sigt får børnene tilbage i skolerne. Samtidig understøtter Caritas Georgien børnenes forældre og hjælper dem med at tage ansvar for børnenes skolegang og læring i hverdagen.

Ved at give et bidrag til fasteindsamlingen er du med til at skabe en bedre fremtid for børnene. Af hjertet tak for din støtte!

Mange børn i Georgien dropper ud af skolen. Caritas Georgien kører ud til nogle af disse børn med såkaldte mobile skoler, der er lastet med skoletavler og læringsmateriale. Foto: Caritas Georgien.

Takket være en donation fra Guldberg-Plan har vi kunnet støtte familier med handicappede børn i Ukraine

Med et fondsbidrag på 300.000 kr. har det været muligt for os at styrke livskvaliteten hos nogle af Ukrainekrigens oversete ofre: børn med handicap samt deres forældre og søskende.

Hverdagen falder fra hinanden, når krigen rammer. Og det går særligt hårdt ud over dem, der i forvejen kæmper for at holde sammen på den. I Ukraine er situationen for familier med handicappede børn kun blevet vanskeligere, efter at Rusland indledte sin fuldskalainvasion af landet. For i en enormt stressende virkelighed kan det være svært at finde det overskud, der skal til for at tilgodese børnenes særlige behov. Luftalarmer, bombeangreb og en far, der i mange tilfælde er indkaldt til militærtjeneste, er alle omstændigheder, der lægger pres på familiernes sammenhængskraft.

For at støtte familier i det krigshærgede land med handicappede børn udrullede vi derfor sidste år et projekt i samarbejde med seks regionale Caritas-organisationer på tværs af Ukraine. Det var ikke bare børnene, som vi med projektet havde fokus på, men også deres forældre og søskende. Ved at deltage i terapi-sessioner, informationsmøder og gruppeaktiviteter blev de bedre rustede til at tackle de udfordringer, der kan opstå i en familie med et handicappet barn.

Stor tilfredshed med projektet blandt deltagerne

I alt nåede vi 375 personer, og ud fra deres efterfølgende evalueringer af

- ◀ "Vi har deltaget i mange tilbud før, men aldrig i noget, hvor også søskende var tænkt med. Her var der plads til hele familien," fortæller Olha. Foto: Caritas Odesa.
- ▶ Tetianas yngste søn har en sjælden sygdom. Hun beskriver Caritas' center som et sted, hvor hendes børn bliver forstået, accepteret og har mulighed for at udvikle sig. Foto: Caritas Tjernihiv.

aktiviteterne kan vi se, at de har været meget glade for at deltage i projektet. Forældrene oplevede blandt andet en øget tiltro til egne evner, at de fik ny viden om børneopdragelse, og at deres stressniveau faldt, mens børnene og deres søskende særligt satte pris på den varme og trygge atmosfære, som de mærkede under gruppeaktiviteterne, samt muligheden for at møde nye venner.

De gode resultater har vi kun kunnet opnå takket være en donation på 300.000 kr. fra Guldberg-Plan, der donerer midler til projekter målrettet børn og unge med handicap. Formanden for fonden, Nya Guldberg,

var ikke i tvivl om, at projektet var værd at støtte, da det først blev præsenteret for hende. "Vi støttede projektet, fordi det bidrager til fondens formål: at give handicappede børn hjælp til selvhjælp, som også betyder, at børnenes forældre og søskende kan leve et bedre liv," fortæller hun. "Og så er vi glade for den grundige dokumentation fra Caritas, så vi kan se, at pengene er blevet godt brugt."

Betydningen af at se det hele menneske

Som formand for fonden viderefører Nya Guldberg arven efter sin far, Stig Guldberg, der i tiden efter 2. verdens-

krig kørte rundt i Europa for at hjælpe børn, der var blevet invaliderede som følge af krigen. Selv havde han mistet begge sine hænder i en sprængstofsulykke, og – som hans datter formulerer det – var han sig meget bevidst om "ikke blot at se handicapet, men det hele menneske". Derfor er hun også glad for, at projektet er udformet på en sådan måde, at man ser de muligheder, der er i barnets situation, og at man trækker på familiernes egne ressourcer. Hun forklarer, at selv om familiernes nerver er tyndslidte efter fire år med krig, kan man ud fra rapporten konkludere, at de med projektet har fået et skub i en god retning.

Rekordstor skoleindsamling styrker pigers skolegang i Uganda

Tak til de 11 katolske skoler på tværs af bispedømmet, der i 2025 bidrog markant til vores projekt med at sikre, at menstruation ikke afholder piger i Uganda fra at gå i skole.

310.319 kr. Det er beløbet, som 11 katolske skoler på tværs af bispedømmet sidste år samlede ind til vores skoleindsamling. Og det er faktisk en ny rekord. Aldrig før er det lykkedes os at samle så mange penge ind blandt de katolske skoler på ét enkelt år.

På baggrund af de store donationer vil mange flere piger i Bidi Bidi-flygtningebosættelsen i det nordvestlige Uganda nu ikke længere behøve blive hjemme fra skole, når de har menstruation, af frygt for at bløde igennem. Med de indsamlede midler

vil vi sammen med vores lokale partnere, Caritas Uganda og She for She, uddele genanvendelige bind til pigerne, der ikke selv har råd til at købe bind. Derudover vil vi blandt andet bygge kønsopdelte toiletter på skolerne og facilitere undervisning i menstruation for både piger og drenge med henblik på at komme menstruationstabuet til livs. Som den nu afdøde generalsekretær for Caritas Uganda, msgr. Francis Ndamira, sagde tilbage i 2023, da fasteindsamlingen gik til samme projekt: "Menstruation er gudgivet. Derfor skal vi sætte pris på det og gøre det

så let som overhovedet muligt for kvinder at have menstruation."

En vigtig komponent ved projektet er også, at pigerne selv lærer at sy bindene. Det betyder både, at de bliver mere selvhjulpne, samt at de kan skaffe sig en lille indtægt ved at sælge de genanvendelige bind.

Ny indsamlingsperiode

Når 2025 blev det mest indbringende år for skoleindsamlingen nogensinde, hænger det sammen med, at vi som noget nyt sidste år sammen med Foreningen af katolske skoler

◀ Den største flygtningelejr i Afrika ligger i det nordvestlige Uganda. Bidi Bidi-flygtningebosættelsen huser over en kvart million sydsudaneresere, der er blevet tvunget på flugt fra deres hjemland som følge af hungersnød og borgerkrig. Med de indsamlede midler fra skoleindsamlingen kan vi bane vej for en bedre fremtid for en særlig udsat gruppe blandt flygtningene, nemlig pigerne, hvoraf en stor del nu ikke længere er nødt til at blive hjemme fra skole, når de har menstruation. Foto: She for She.

▲ Her ses vores generalsekretær, Maria Krabbe Hammershøj, på Skt. Josefs Skole i Roskilde. Ved en morgensamling fik hun overrakt en check på det beløb, som børnene på skolen havde samlet ind.

Sådan har vi hjulpet ofrene for borgerkrigen i Sudan

Det er nu snart tre år siden, at den nuværende konflikt i Sudan brød ud. Med de indsamlede midler fra adventsindsamlingen i 2024 har vi kunnet støtte modtagelsen af sudanesiske flygtninge i Egypten.

Den ekstreme humanitære situation i Sudan har konsekvenser for hele regionen. Siden Sudan for godt tre år siden blev kastet ud i en borgerkrig, der stadig raser, mellem regeringshæren og en rivaliserende militær gruppering, er mere end fire millioner mennesker flygtet ud af landet. Og det har lagt et massivt pres på nabolande som Sydsudan, Tchad og Egypten, der tager imod den ene bølge af flygtninge efter den anden, selv om de langt fra har ressourcerne til det. Som følge af sin lokale forankring i såvel Sudan som i nabolandene støtter Caritas-konføderationen både dem, der lever side om side med borgerkrigens rædsler inde i Sudan, og dem, der har haft held til at søge tilflugt uden for landets grænser. Her tårner problemerne sig imidlertid også op i form af blandt andet overgreb, arbejdsløshed og manglende adgang til lægehjælp.

Over 500.000 kr. til de sudanesiske flygtninge i Egypten

Med midlerne fra adventsindsamlingen i 2024, der havde til formål at støtte ofrene for konflikten i Sudan, har vi kunnet bidrage til konføderationens livsvigtige indsats med 518.715 kr. fra vores gavmilde bagland. Pengene er gået til at understøtte arbejdet for de mere end halvanden million sudanesiske flygtninge, der opholder sig i

Egypten, da vi vurderede, at de kunne gøre bedst nytte dér.

”Egypten er blandt de lande i regionen, der modtager allerflest flygtninge, ikke bare fra Sudan, men også fra steder som Syrien og Eritrea, hvilket betyder, at den nationale Caritas-organisation har mange års solid erfaring på flygtningeområdet. Men den massive tilstrømning af mennesker, som vi ser lige nu, kombineret med den seneste tids store besparelser på den internationale udviklingsbistand har ført til et behov for øget finansiering, og det er vi glade for, at vi har kunnet være med til at levere,” fortæller vores internationale chef, Cecilie Winther.

Fokus på sikkerhed, livsgrundlag og sundhed

I Egypten har Caritas særligt fokus på flygtningenes sikkerhed, livsgrundlag og adgang til sundhedsydelse og når både ud i store byer som Cairo og Alexandria samt i områder nær grænsen til Sudan, hvor mange ikke-registrerede flygtninge opholder sig. Inden for disse fokusområder tilbyder Caritas forskellige aktiviteter. For at styrke sikkerheden for flygtningefamilierne skaber Caritas blandt andet trygge rum, hvor børnene kan få lov at være børn, ligesom de afholder samtaler om forebyggelse af vold. Og eftersom flygtningene står uden for det formelle

arbejdsmarked, står Caritas også bag en række workshops, hvor de kan tillære sig forskellige håndværk, der kan sikre dem en indtægt, så de kan blive mere uafhængige. Med sundhedsprogrammet har rigtig mange flygtninge desuden mulighed for at blive tilset af læger og sygeplejersker, få medicin og blive henvist til specialiseret behandling. Alene på én måned i efteråret modtog over 1.000 mennesker i Egypten lægehjælp gennem Caritas.

”Det er resultater, som vi godt kan være stolte af, at vi har været med til at muliggøre,” siger Cecilie Winther. ”Imens vi håber på en snarlig fred i det krigshærgede Sudan, er det opløftende at bevidne, at der hver dag er dedikerede folk, der trækker i arbejdstøjet og gør en betydelig forskel for borgerkrigens ofre.”

► I Egypten løfter Caritas en vigtig opgave ved at give hjælp til de mange sudanesiske flygtninge i landet, blandt andet med fokus på at sikre deres adgang til sundhedsydelse. ”Vi møder mange mennesker med ubehandlede sygdomme som diabetes, astma og svær blodmangel, ofte fordi de har manglet medicin i måneder – og nogle gange i flere år,” fortæller Heba Semary, der er ansvarlig for Caritas’ sundhedsprogram. Foto: Caritas Egypten.

“Det gør mig glad, at der stadig er mennesker i Danmark, der vil hjælpe på denne her måde”

Da Caritas uddelte julehjælp i Aalborg, vakte det stor glæde – ikke mindst hos dem, der var blevet afvist til at modtage julehjælp andre steder. Mange var lige så glade for den varme modtagelse som for gavekortet.

 Af Malene Fenger-Grøndahl
Journalist

Et medlem af menigheden ved Sct. Mariæ Kirke i Aalborg står uden for kirken iklædt rød kjole og nissehue. Hun tager imod dem, der lidt søgende kommer hen mod kirken, og viser dem vej ind til menighedslokalet, hvor Caritas uddeler julehjælp denne lørdag i december.

I lokalet sidder Mary Lassen parat ved et bord for at registrere dem, der har på forhånd har søgt om hjælp, og så får de hver udleveret et gavekort til Coop på 700 kr. En anden frivillig fra kirken, Juana Dominguez, står bag et bord med forskellige ting, som en gruppe på ti kvinder har strikket, og som julehjælpsmodta-

gere med børn kan vælge fra. Der er strikkede tøjdyr, strømper og huer og nogle strikkede mus med nissehuer, hvor der er gjort hul til ørerne.

“Det er dejligt at kunne hjælpe, og når vi har strikket, har det været en god motivation, at vi skulle blive færdige til i dag,” siger Juana Dominguez, der oprindeligt er fra Ecuador, men har boet i Danmark i over 30 år og i næsten alle årene har været aktiv i menigheden ved den katolske kirke i Aalborg. “Jeg er opdraget til, at man skal dele med andre og give det, man kan: penge, ting eller en hjælpende hånd. Det er en del af min tro,” siger hun.

◀ Caritas’ sognerepræsentant ved Sct. Mariæ Kirke i Aalborg, Mary Lassen, uddeler gavekort til modtagerne af julehjælp.
Foto: Flemming Jeppesen.

Gurli Gris og brune kartofler

Køen til bordet, hvor man skal registreres, vokser, men det går hurtigt med at få uddelt gavekort, og dem, der har modtaget gavekortet, kan gå videre over og få en kop kaffe, te eller saftvand, som er stillet frem på et rullebord. På et bord midt i lokalet er der stillet klementiner, slikstokke og pebernødder frem, og her samler både voksne og børn sig. Til børnene er der ark til at tegne på samt farvekridt. En familie på tre generationer er samlet ved bordet: mormor, mor og to døtre på halvandet og 16 år. Den yngste sidder på skødet af sin mor og farver en Gurli Gris-tegning. Den ældste er gået hen ved bordet med strikkede ting og vælger et strikket dyr til sig selv og sin lillesøster.

“Det er mig, der søgt julehjælp,” siger mormoren, Kirsten. “Vi er kørt hertil fra Skive i dag. Jeg er pensionist, så med de stigende fødevarerpriser er det svært for mig at holde en god jul for min datter og mine børnebørn. Jeg fik en flæskesteg til 40 kr. i dag, men med gavekortet kan der blive råd til brune kartofler, risalamande og slik og sodavand. Og hvis jeg kigger grundigt på priserne, kan der nok også blive råd til et par gaver for de sidste 100 kr.,” siger hun.

Hendes barnebarn på 16 år fortæller, at hun glæder sig mest til at hygge med familien og få brune kartofler. “Så er det rigtig jul,” siger hun.

Pakkespil og gaver til nevøerne

En 21-årig mand, Espoir, der stammer fra Rwanda, og som tidligere på året er kommet til Danmark som kvoteflygtning med sin mor og lillesøster,

har også fundet frem til Caritas’ julehjælp. De kommer fra Nørresundby og er glade for, at kirken hjælper dem. “Vi kom også i kirke i Rwanda, så det er godt at mærke, at kirken også findes her. Vi skal bruge pengene til mad og drikkevarer,” siger Espoir, der håber at kunne fortsætte sine studier i softwareudvikling, når han har gået på sprogskole i et år eller to.

Janni regner også med at bruge sit gavekort til mad. Hun er uddannet køkkenmedhjælper, men er arbejdsløs og er nu på fleksydelse efter en periode på kontanthjælp. “Jeg søgte om julehjælp to andre steder, men blev afvist, fordi det kun var for personer på kontanthjælp. Jeg blev taknemmelig for at opdage, at der stadig findes mennesker i Danmark, der vil hjælpe en som mig,” siger hun. Hun håber, at gavekortet kan række til en god julemiddag med flæskesteg, slik, kartofler og god sovs – samt nogle gaver til pakkespil til hende og hendes to teenagebørn. “Gaver betyder ikke så meget for os, men det betyder meget, at vi kan hygge os til jul, som vi plejer,” siger hun.

Også Maria har oplevet, at flere andre uddelinger af julehjælp er lukket for hende. “Jeg har ikke børn, og mange steder prioriterer de familier

med børn. Jeg er glad for, at Caritas tænker på os, som ikke har børn og har svært ved at se, at vi kan få råd til nogensinde at få det,” siger hun.

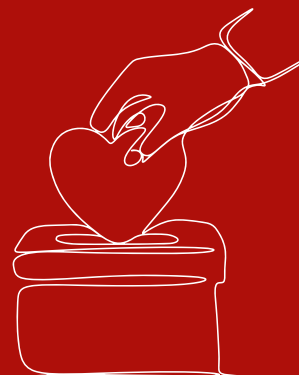
Hun er på kontanthjælp og er kommet sammen med sin kæreste, Kristoffer, der er i fleksjob. Hun vil bruge gavekortet til mad til juleaften og gaver til sine tre nevøer.

Noget andet end en Marsbar

Tommy og hans kæreste har tre voksne, hjemmeboende børn, og han håber, at julehjælpen fra Caritas kan række til at købe god julemad og en lille gave til hvert af børnene, måske noget tøj. “Vi plejer at spise and,” siger han. “Slikket må også gerne være noget andet end en Marsbar. Vi skal også i kirke, for det hører julen til.”

Han kendte ikke til Caritas’ julehjælp, men hans kæreste havde set det på nettet. Ingen af dem har søgt julehjælp tidligere, men efter et år, hvor Tommy har været i behandling for tarmkræft og har mistet sit arbejde som ejendomsfunktionær, og hans kæreste har været indlagt i to måneder med et kompliceret sår på benene, er deres økonomi presset. “Gavekortet er en kæmpe hjælp. Nu kan vi samles med børnene og give dem en god jul,” siger han.

På baggrund af private donationer kunne vi i 2025 uddele julehjælp til i alt 810 familier i både Danmark, Grønland og på Færøerne. Uddelingsstederne var vores migranthus i København foruden de katolske sogne i Odense, Vejle, Aarhus, Aalborg, Esbjerg, Sønderborg, Nykøbing Falster, Nuuk og Tórshavn.

Sankt Ansgar – en rigtig Caritas-helgen!

Carl Johann Steinhäuser (1813-1879): Ansgar og den løskøbte hedning, opstillet i Bremen foran St. Ansgarii Kirche 1865, knust ved kirketårnets sammenstyrtning 1944. Foto cirka 1900, Bildarchiv Foto Marburg.

I år fejres 1200-året for Ansgars udsendelse til Danmark. Senere kom han til Sverige og byggede Nordens første kirke dér, og fra 831 var han biskop af Hamborg. Men Ansgar var ikke kun missionær og biskop. Han var også en stor ven af de fattige.

Af Sebastian Olden-Jørgensen
Historiker

Mange vil vide, at den kristne missionær Ansgar (801-865) spiller en rolle i danmarkshistorien tilbage i vikingetiden. Han kaldes Nordens Apostel og med rette, for han grundlagde de første kristne menigheder i Sverige (i Birka) og Danmark (i Hedeby og Ribe). Skulle man være i tvivl om indsatsens betydning på længere sigt, så blev den i 2008 bekræftet af fundet af en kristen gravplads fra perioden cirka 850-1050 lige syd for domkirken i Ribe. Ansgar har også givet navn til den katolske domkirke i Bredgade i København og til en god håndfuld andre kirker rundt omkring i landet, katolske såvel som protestantiske.

I år er det ovenikøbet 1200 år siden, at Ansgar blev udsendt til Danmark i sommeren 826 sammen med den nydøbte danske konge Harald Klak. Det bliver selvfølgelig fejret i flere forskellige sammenhænge. Men hvad har sådan en gammel missionær og kirkegrundlægger med Caritas at gøre? Svaret er: ikke så lidt!

Ansgars omsorg for de fattige

Omsorgen for de fattige stod dengang som nu på enhver biskops to-do-list, men Ansgar gjorde særlig meget ud af det. Det er skildret i den biografi om ham, som hans discipel og efterfølger i embedet Rimbart skrev få år efter Ansgars død.

Her kan man læse, at Ansgar altid gik med et pengebælte, så han havde almisser parat til de fattige, uanset om hans almisseuddeler – Caritas-chef kan vi kalde ham – var i nærheden eller ej. Han sørgede også for, at en fast del af de løbende kirkelige indtægter blev anvendt på de fattige. Han oprettede et fattighus, hvor der dagligt blev uddelt mad, og der var sengepladser til de syge. Hans omsorg var heller ikke begrænset til hans eget bispedømme, men han sendte hjælp overalt, hvor han hørte, der var brug for det.

Ansgar havde med andre ord en klar forståelse af, at omsorgen for de fattige kræver solid finansiering, institutionelle rammer og en horisont, der rækker længere end havelågen. Oveni alt dette gav han også selv et eksempel til efterfølgelse: I fastetiden spiste to fattige mænd og to fattige kvinder med ved hans bord. Han vaskede selv fødderne på mændene, mens en betroet kvindelig medarbejder vaskede kvindernes fødder – gode medarbejdere er altid vigtige! Også når han rejste rundt i bispedømmet Bremen på visitats, var de fattige indbudt, og han sørgede altid for, at de blev betjent, før han selv satte sig til bords med værterne. Den slags symbolske handlinger taler deres tydelige sprog dengang som nu.

Slaver

En særlig gruppe fattige – i dag ville vi nok sige: marginaliserede – var slaverne. Særlig i det hedenske Norden var slaveri udbredt og brutalt. Der var typisk tale om fanger taget i krig eller på plyndringstogter (vikingetogter) både blandt andre hedninger og i kristne områder. Når Ansgar rejste i hedenske områder, købte han derfor gerne sådanne fanger fri, kristne såvel som hedninger, især hvis han så potentiale i dem for missionen.

Ved en lejlighed erfarede han, at en gruppe kristne slaver var flygtet fra de hedenske egne til de kristne områder nord for Elben (nuværende Slesvig-Holsten). Dér havde lokale kristne taget dem til fange. Nogle beholdt de som slaver, andre solgte de tilbage til hedningerne. Da Ansgar hørte dette, blev han både vred og bedrøvet, for hans magt over for de lokale eliter, der stod i spidsen for den skændige praksis, var begrænset. Inspireret af en vision drog han alligevel afsted, og mod forventning lykkedes det ham at få de kristne slaver opsporet og løsladt.

En tabt statue

Der findes adskillige fremstillinger af Ansgar: som biskop, som munk, som lærer, som missionær, men tilsyneladende ikke af hans kærlighed til de fattige. Og så alligevel: I 1865, det vil sige i 1000-året for hans død, blev der i Bremen, hvor han var biskop de sidste knap 20 år af sit liv, rejst en statue foran St. Angarii Kirche. Den forestillede Ansgar, klædt i flagrende gevandter med bispestaven i hånden, idet han løfter åget af en ung, nøgen, mandlig slave. Desværre blev statuen knust, da kirkens over 100 meter høje tårn styrtede sammen efter gentagne bombardementer i 1944. Men det er tankevækkende, at den første blandt de mange Ansgar-statuer, der de sidste 150 år er blevet rejst i Tyskland og Danmark, faktisk hylder hans kærlighed til de fattige.

Hjælp gadebørn i Georgien tilbage i skolen

I Georgien dropper mange børn fra socialt udsatte familier ud af skolen. De allermest sårbare ender på gaden. Caritas' mobilskoler får dem tilbage på skolebænken.

Fasteindsamlingen i år går til at understøtte denne indsats. Giv et bidrag – og vær med til bane vej for en bedre fremtid for børnene.

